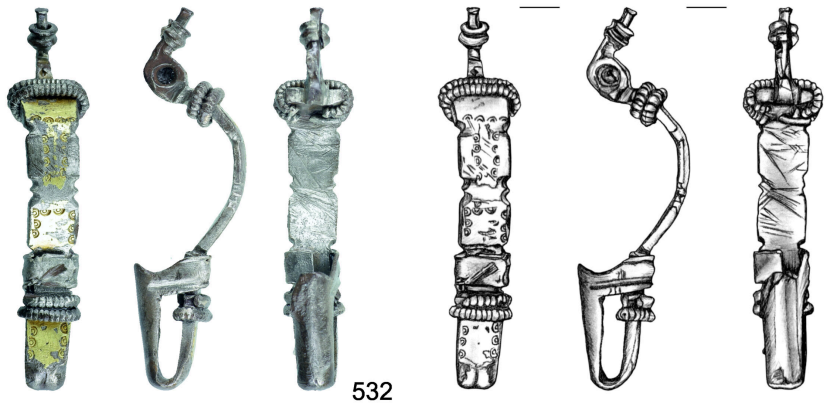

MUZEUM IM. KS. STANISŁAWA STASZICA W HRUBIESZOWIE

0 3 cm

fot. T. Wiśniewski, rys. A. Mucha

Przedmiot

Zapinka

Chronologia

faza C3

Kultura

wielbarska/grupa masłomęcka

Szczegółowa charakterystyka

Zapinka kuszowata z podwiniętą nóżką, dwudzielna, srebrna ze złotą folią. Brak sprężyny i igły. Z płytki na główce wyprowadzony długi trzpień, w przekroju czworoboczny, z rozklepanym końcem i profilowaną nakładką w dolnej części; w otworze płytki pozostałość osi sprężyny. Kabłąk szeroki, taśmowaty, łukowato wygięty; profilowany, z dużymi, czworobocznymi polami metopowymi w górnej i dolnej części. Pole górne, przy główce, z dwoma pierścieniami z perełkowanego, srebrnego drutu, najprawdopodobniej osadzonymi w poprzecznych żłobkach/zagłębieniach; u podstawy podkreślone pojedynczymi łukowatymi wycięciami w krawędziach bocznych. Podobne wycięcia po bokach pola dolnego, w jego górnej części podwójne, w dolnej – pojedyncze. Krawędzie kabłąka pomiędzy polami wyraźnie ścięte na dużej powierzchni, co jego przekrojowi nadaje w przybliżeniu trapezowaty, niski kształt, w odróżnieniu od prostokątnego kształtu przekroju w miejscu pól metopowych. Nóżka szeroka, taśmowata, lekko zwężająca się ku końcowi; profilowana, z dużą, czworoboczną metopą w górnej części z nałożonymi dwoma pierścieniami z perełkowanego drutu, analogicznymi do pierścieni na kabłąku; poniżej metopy ze ściętymi krawędziami i szeroką wzdłużną bruzdą pośrodku. Zewnętrzna powierzchnia kabłąka i nóżki pokryta złotą folią, miejscami niezachowaną, z wybitym ornamentem w postaci wpisanych w siebie półkoli, ułożonych w rzędy rozmieszczone w poprzek i wzdłuż krawędzi bocznych pól metopowych oraz wzdłużnie pośrodku kabłąka, między metopami. Zaczep pochewki blaszkowaty, szeroki, w miejscu wyprowadzenia z pochewki i w przedniej części z wydzielonymi krawędziami bocznymi, miejscami podgiętymi; w miejscu zagięcia na tylną stronę kabłąka – gładki. Typologia: A.VI/1.172; Szter et. al. grupa IIIB.

Miejscowość

Swaryczów

Stanowisko

brak danych

Gmina

Komarów-Osada

Województwo

lubelskie

Surowiec

srebro, złoto – CL 20671

Wymiary

dł. – 5,50 cm; szer. kabłąka – 0,68–0,81 cm, nóżki – 0,54–0,62 cm

Stan zachowania

niekompletna - brak sprężyny i igły

Sposób wykonania

odlew, wycinanie, wybijanie

Nr inw.

MH/A/8631

Literatura

Niezabitowska-Wiśniewska B. 2010, Klamerka esowata z okolic Swaryczowa, gm. Komarów-Osada, pow. Zamość, in: A. Urbaniak, R. Prochowicz, J. Schuster, M. Levada (eds.), Terra barbarica. Studia ofiarowane Magdalenie Mączyńskiej w 65. rocznicę urodzin, Monumenta Archaeologica Barbarica, Series Gemina II, Łódź–Warszawa, 417. Szter I., Wiśniewska A., Woźniak M. 2018, Zapinka Almgren 172 z Wąsosza, w powiecie grajewskim, na tle innych fibul tego typu z obszaru kultury wielbarskiej i zachodniobałtyjskiego kręgu kulturowego, in: S. Wadyl, M. Karczewski, M. Hoffmann (eds.), Materiały do Archeologii Warmii i Mazur 2, Warszawa–Białystok–Olsztyn, 180 nr 33. Niezabitowska-Wiśniewska B. 2021, Młodszy okres przedrzymski, rzymski i wędrówek ludów – materiały do dziejów Kotliny Hrubieszowskiej / Late pre-Roman, Roman and Migration periods – materials for the history of the Hrubieszów Basin, in: B. Niezabitowska-Wiśniewska, A. Hyrchała, B. Bartecki (eds.) Odkryte. Odzyskane. Ocalone. Kolekcja zabytków z młodszego okresu przedrzymskiego, okresu rzymskiego i wędrówek ludów ze zbiorów Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie / Unearthed. Recovered. Saved. A collection of late pre-Roman, Roman and Migration period artefacts from the Rev. Stanisław Staszic Museum in Hrubieszów, Hrubieszów, 210–211, 222, 249, 266–268, 378, ryc. 42:532, tabl. L:532.